

Diagnoza posebne vrste

Ogled lastnega seča

Že od nekdaj je opazovanje urina s prostim očesom služilo zdravilcem za hitro ugotavljanje bolezni. Od klasičnega starega veka pa do renesanse so svečeniki in zdravniki iz natančnega opazovanja sprememb v barvi in strukturi seča prišli do svojih diagnostičnih zaključkov. Kozarec za seč v zdravnikovi roki kot simbol stanu lahko vidimo na mnogih slikah in podobah. Tako piše Angela Martens v knjigi *Urin kot zdravilo* (Misteriji.si, 051/307 777; 14,90 €), od koder povzemamo ta članek.

Tudi danes nekateri zdravniki in naravni zdravilci vključujejo urinsko diagnostiko v svoje terapije. Njihova opazovanja presegajo zgolj fiziološka tolmačenja. V izločenem seču se ponovijo (zrcalijo) vse izkušnje telesa, zato so v barvi in strukturi seča vidne ne samo telesne, ampak tudi duhovne moči in šibkosti.

Glede na to so ljudje z zelo svetlim urinom boječe in oklepajoče narave, ki vse zelo težko jemljejo in potem tudi težko izpustijo iz rok. Rumena urin pomeni žalost in samopomilovanje. Rdeč urin označuje ljudi temperamentne, vročehrvne narave, katerim hitro prekipi žolč, se pogosto jezijo in veliko tuhtajo.

Nekateri opazovalci so se usmerili tudi na kozarec z urinom, in sicer, v katerih predelih urinskega kozarca se nahajajo oblaki, niti, mehurčki ali drugi znaki. Tako na primer prikazuje zgornji del glavo, misli in duhovno raven. V srednjem predelu se zrcali območje prsi ali telesna raven na splošno. Spodnji del pa predstavlja območje trebuha, nog in duševno življenje.

Celostno usmerjeni opazovalci seča so prepričani, da se v urinu najde veli-

V urinu se najde veliko simptomov, ki jih tudi medicinski aparati ne odkrijejo vedno ali jih ne prepoznajo dovolj zgodaj.

ko simptomov, ki jih celo z medicinskimi aparaturnami ne odkrijejo vedno ali jih zgodaj ne prepoznajo.

SVETEL, TEMEN, SLAN ...

Seveda lahko tudi neizkušen opazovalec iz urina potegne svoje zaključke. Prej pa je treba vedeti, kaj običajen urin sestavlja. Sveže spuščeni urin je čist in jantarno rumen. Čim bolj je urin koncentriran, tem temnejši postaja (poleti po močnem potenju ali če dlje časa pijemo zelo malo tekočine). Zdrav urin ima zjutraj rahlo slan okus in nima neprijetnega vonja.

Ogled urina je bil v srednjem veku diagnostična rutina.

Običajno izloči odrasla oseba od enega litra in pol do dva litra seča na dan. Količina izločenega seča se ustrezno spremeni, če popijemo večje količine tekočine ali se veliko potimo.

Telo ustvarja več seča pri naslednjih boleznih: sladkorna bolezen, mnogosečnost (diabetes insipidus), krčenje ledvic (nefrosklerozna), živčna motnja (nevrastenija) in povišan krvni tlak.

Manj seča pa telo ustvari pri vročini, vnetju ledvic (nefritis), srčni napaki, izgubi krvi, močni driski in pri oviranem naravnem odtoku seča.

Sladkast okus prvega jutranjega vzorca urina kaže na sladkorno bolezen. V tem primeru urin tudi diši rahlo sladkobno ali pa po acetonu.

Urin se zaradi zdravil pogosto bolj ali manj močno obarva. To naj vas ne vznemirja preveč, zlasti če je v priloženem navodilu zdravila o tem ustrezno opozorilo. Tudi mnoge jedi, kot je rdeča pesa, spremenijo barvo urina. Dlje časa stoječ urin v kozarcu prevlečejo sluzaste niti. To je običajno in ne nakazuje ničesar slabega. Če pa je seč moten ali iz nepojasnjenih razlogov obarvan, morate k zdravniku na preiskave.

TESTNI LISTIČI ZA URIN

Obstaja pa tudi preprost in hiter način preverjanja naših opazanj v urinu. Ustrezne testne trakove ali lističe kupite v lekarni. Za preverjanje sladkorja v seču je samo eno testno polje, drugi lističi pa dokazujejo do deset različnih parametrov oziroma sestavin.

Test naredimo tako, da listič na kratko potopimo v sveže zajet urin srednje-

ga curka, ga odcedimo ob robu kozarca in po minuti do dveh primerjamo reakcijska polja z barvami na lestvici.

MOŽNE BARVE URINA

Vodena, svetlorumena: pri nerovnih motnjah sečnega mehurja, angini pektoris, mrzlici, sladkorni boleznini in obolenjih ledvic (nephritis in hidronefroza).

Močno rumena, z rdečkastim pridihom ali brez: pri akutnih in kroničnih vročičnih boleznih, revmatičnih težavah, zastrupitvi krvi in pljučni tuberkulozi.

Rumeno rdeča do krvavo rdeča: pri vročičnih boleznih, napadih žolčnih kamnov, zastoju v jetrih in boleznih jeter.

Zelenkasto rjava: pri zastrupitvi s talijem in karbolom (v zdravilih).

Zelenkasto modra do temnomodra: zaradi zelo močne črevesne gnilobe se v alkalnem seču tvori indigo barva; tudi zaradi metilenskega modrila v zdravilih.

Krvava, rjava do temnordeča: zaradi krvi v urinu (hematurija), krvnega barvila (hemoglobin) in zaradi zdravil, kot sta antipirin in piramidon.

Pivsko rjava do zelenkasto rjava: pri zastoju žolča, zlatenici, pri zastrupitvi s talijem in karbolom iz zdravil.

Vinsko rdeča: pri motnjah tvorbe krvi (porfirija), obolenjih jeter in žolča (urobilinurija); tudi zaradi zdravil, kot sta trional in sulfonal, ter po uživanju borovnic.

Črnika: pri nepravilni presnovi (alkaptonurija), malignem kožnem tumorju in pri zastrupitvi s karbolom iz zdravil.

Mlečnobela: pri obolenjih limfnih žil (hilurija).

Testni lističi pokažejo sorazmerno natančno. Zato se danes za ugotavljanje, ali urin reagira kislino ali bazično, komaj še kje uporablja lakmusov trak. S testno palčko je razlikovanje bistveno natančnejše.

Vedno pa moramo paziti, da preizkusni material zajamemo pod sterilnimi pogoji. Priporočamo uporabo urinskih kozarcev iz lekarne. Pri kozarcu, ki ga operemo, namreč tvegamo, da bodo v njem ostanki sredstva za pomivanje. Tako lahko test prikaže povsem napačne rezultate. Najbolje je testni listič podržati neposredno pod srednji curek urina.

Vsakemu testu je priloženo navodilo, kako pravilno ravnamo. Torej se test pravzaprav ne bi smel izjaloviti.

Obolenja sečil in presnove lahko dolgo potekajo popolnoma brez bolečin. Telo pa izloča prek urina snovi, ki lahko že zgodaj pokažejo prve znake bolezni. Če ste že bili bolni na ledvicah, mehurju ali ste zdaj, ali pa če vas daje protin oziroma putika, preverjajte urin s testnimi lističi ne le pred urinoterapijo in med njo, temveč pogosteje.

Z večstranskimi testi, ki jih lahko opravimo sami, v nekaj sekundah določimo vse znane sestavine urina in seveda tudi vrednost pH.

SESTAVINE URINA, KI JIH POKAŽE TEST

Bakterije pogosto potujejo skozi sečnico v sečni mehur in od tam v sečevod. Včasih zaidejo v krvni obtok v ledvici. Bakterije lahko povzročijo okužbo sečil.

Kri nima kaj iskati v urinu. Če pa se eritrociti ali hemoglobin pojavijo v njem, je to lahko znak za različne bolezni, zlasti za vnetje sečil in, pri moških, žleze prostate.

Beljakovine v zelo majhnih količinah so v urinu običajno prisotne. Pri skoraj vseh ledvičnih obolenjih in pri protinu ali putiki pa je dokazano povečanje beljakovin. Prav tako pri zastrupitvah s težkimi kovinami ali z zdravili, pri sladkorni

boleznini, previsokem krvnem tlaku in pri jemanju več zdravil. Beljakovine v jutranjem urinu so značilne pri vročini in srčnem popuščanju.

Žolčni barvili, kot sta urobilinogen in bilirubin, v povišani koncentraciji kažeta na obremenjenost jeter. Rumenorjavi bilirubin, odpadna snov rdečega krvnega barvila, je na primer povečan, če je žolčevod blokiran zaradi kamnov, lahko pa so vneta jetra. Brezbarven urobilinogen, pretvorjeni produkt bilirubina, je lahko znak za povišano razgradnjo eritrocitov (hemolitska anemija) ali za bolezen jetrnih celic.

Sladkor (glukoza) v urinu je skoraj vedno opozorilni znak. Kajti testni listič pokaže sladkor v urinu šele, ko raven sladkorja v krvi preseže vrednost 180 miligramov na deciliter. Razen pri sladkorni bolezni se sladkor pojavlja v urinu tudi pri nekaterih ledvičnih boleznih. Starejši naj se ne bi zanašali na test sladkorja v urinu. Pri njih je prag, pri katerem se sladkor izloča z urinom, pogosto višji kot pri mlajših. In to zaradi skoraj običajnega slabljenja ledvične funkcije, kar je povezano z zmanjševanjem mišične mase.

Levkociti so množično v urinu pri akutnem ali kroničnem vnetju ledvičnega meha (pielonefritis), sečnega mehurja (cistitis), sečnice (uretritis), prostate in pri ledvični tuberkulozi.

Nitrit je dušikova spojina, ki nastane v urinu šele, ko bolezenske bakterije pretvorijo sečno sestavino nitrat v nitrit. Tako lahko s testom posredno dokažemo, ali so se v sečilih ugnezidili mikroorganizmi.

NASVET STROKOVNJAKA

Ne zanesite se samo na rezultate testa. Na vsak način obiščite zdravnika, če sumite, da zdravstveno z vami ni vse tako, kot bi moralo biti. Če so se testna polja večkrat sumljivo obarvala, morate te rezultate brezpogojno preveriti z natančnejšimi laboratorijskimi preiskavami.

R. M. ❁